

PAASTUAJA IV PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 1Sa 16:1b 6-7.10-13a)

Lugemine esimesest Saamueli raamatust:

Issand ütles Saamuelile: “Täida oma sarv õliga ja mine. Vaata, ma läkitan sind Petlemma, Iisai juurde, sest tema poegade hulgast olen mina endale kuninga välja vaadanud.” Ja kui Saamuel kohale jõudis ja nägi Eeliabi, siis ta mõtles: “Küllap seisab Issanda ees nüüd tema salvitu.” Aga Issand ütles Saamuelile: “Ära vaata tema välimusele ja kõrgele kasvule, sest teda ei ole ma valinud. Jumala silm vaatab ju teisiti kui inimese silm. Inimene näeb ainult nägu, aga Jumal näeb südamesse.” Ja Iisai laskis oma seitsmel pojal Saamueli eest mööda minna, kuid Issand polnud ära valinud kedagi nende seast. Ning Saamuel küsis Iisai käest: “Kas need on kõik sinu pojad, kes sul on?” Ja Iisai vastas: “Kõige noorem on veel, aga tema on lambakarjas.” Siis Saamuel ütles: “Läkita tema järele ja lase tal siia tulla, sest me ei istu lauda enne, kui ka tema on kohal.” Ja Iisai saatis talle järele ning laskis tal tulla. Taavetil olid punased palged, ilusad silmad ja kaunis välimus. Ja Issand ütles: “Tõuse ja salvi tema, sest tema on minu äravalitu.” Ning Saamuel võttis õlisarve ja salvis teda tema vendade keskel. Ja Issanda Vaim tuli Taaveti üle ning jäi temaga sellest päevast alates. See on Issanda Sõna.

(Vastulaul Ps 23:1-2. 3-4. 5-6 R:1)

R: Issand on mu karjane ja mul pole millesti puudust.

Issand on mu karjane ja mul pole millestki puudust.

Haljal aasal ta laseb mul lebada,
vee äärde ta juhatab mind,
seal saan ma puhata, sest tema kosutab mu hinge.

R:

Ta juhhib mind õiget teed, oma nime väel.
Ja kui ma kõnniksin kasvõi surmavarju orus
ei karda ma kurja, sest sina oled minuga,
sinu valitsuskepp ja karjasesau annavad mulle julgust.

R:

Sina katad mulle laua minu vaenlaste nähes,
Sina salvid mu pead lõhnava õliga ja täidad mu karika pilgeni.

Sinu headus ja arm on mu ümber kõik minu elupäevad
ja ma jään Issanda kotta kogu mu eluajaks.

R:

(Teine lugemine Ef 5:8-14)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast efeslastele:

Vennad: enne te olite pilkane pimedus, nüüd aga te särate Issanda valgusest. Elage valguse lastena! Sest valgus kasvatab headuse, õigluse ja tõe vilja. Katsuge järele, et te mõistaksite, mis on Issandale meelepärane, ja ärge minge tegema pimeduse tegusid – tooge need pigem päevavalguse ette. Sest mida niisugused inimesed salajas teevad on nimetadagi häbi. Kuid kõik, mis salajas tehakse, saab avalikuks valguse käes, ja kõik, mis on valguse käes, on avalikuks saanud. Seepärast ongi öeldud: “Ärka üles, kes sa magad, ja tõuse üles surnuist, siis on Kristus sinu valgus.”

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 8:12b)

Mina olen maailma valgus,
kes minu järel käib, sellel on eluvalgus.

(Evangeelium Jh 9:1-41)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Kord kui Jeesus teed käis, nägi ta üht meest, kes oli sündimisest saadik pime. Ja tema jüngrid küsisid temalt: “Rabi, kes on siin pattu teinud, et seesinane on sündinud pimedana? Kas tema ise või tema vanemad?” Jeesus vastas: “Ei tema ega ta vanemad, vaid Jumala teod peavad temas avalikuks saama. Sest nüüd, päeva ajal, peame meie tegema tema tegusid, kes ta mind on läkitanud; sest tuleb öö, mil keegi ei või midagi teha. Kuni ma olen maailmas, olen mina maailma valgus.”

Nende sõnade järel sülitas Jeesus maha, tegi süljest muda, määris mudaga pimedada silmi ja ütles talle: “Mine pese end Siloahi tiigis.” Siloah – see tähendab tõlgituna “läkitatu”. Ja pime läks ning tuli tagasi nägijana. Siis ütlesid tema naabrid ja need, kes teda seni olid kerjamas näinud: “Kas see pole mitte seesama mees, kes istus ja kerjas?” Ühed ütlesid: “Jah, seesama”, teised aga ütlesid: “Ei, ta on ainult näib selle mehe sarnane olevat.” Viimaks ütles mees ise: “Mina see olen.” Siis nad küsisid temalt: “Kuidas sinu silmad lahti läksid?” Ja tema vastas: “Mees, keda hüütakse Jeesuseks, tegi muda ja määris mu silmi ja ütles mulle: “Mine Siloahi tiigi äärde ja pese end!” ja ma läksin,

pesin ja saingi nägijaks.” Aga nemad küsisid temalt: “Kus ta on?”, kuid tema vastas: “Ma ei tea.” Siis viisid nad mehe, kes oli nägijaks saanud, variseride juurde, sest see päev, mil Jeesus tegi muda ja avas mehe silmad, oli hingamispäev. Variserid küsisid temalt omakorda, kuidas ta on nägijaks saanud. Aga tema ütles neile: “Ta pani muda mu silmadele, ma pesin ennast ja nüüd näen.” Siis ütlesid mõned variserid: “Jeesus ei ole Jumala inimene, sest ta ei pea hingamispäeva.” Teised aga kostsid: “Kuidas saab patune inimene niisuguseid tunnustähti teha?” Ja nende vahel oli lahkmeel, ning nad küsisid pimedalt: “Mida ütled sina tema kohta, kes ta sinu silmad nägema pani?” Ja ta ütles: “Tema on prohvet.” Seepeale ei tahtnud juudid uskuda, et ta oli pime olnud ja nägijaks saanud, ning nad kutsusid tema vanemad. Nad küsisid nendelt: “Kas on see teie poeg, kellest te räägite, et ta on sündimisest saadik pime olnud? Kuidas võib see siis olla, et ta nüüd näeb?” Seepeale kostsid vanemad ja ütlesid: “Tema on tõesti meie poeg ja me teame, et ta on sündimisest saadik pime olnud, aga seda, kuidas ta nüüd näeb ja kes tema nägema pani, seda meie ei tea. Küsige seda tema enda käest, ta on juba nii vana küll, et võib ise enda eest kosta.” Tema vanemad vastasid nõnda sellepärast, et nad kartsid juute, kuna juudid olid omavahel kokku leppinud, et igaüks, kes tunnustab Jeesust Messiaks, tuleb sünagoogist välja heita. Sellepärast ütlesidki tema vanemad: küsige tema enda käest, ta on juba nii vana küll.

Aga variserid kutsusid nüüd inimese, kes oli olnud pime, teist korda enda juurde ja ütlesid talle: “Räägi tõtt Jumala palge ees! Meie teame, et see inimene on patune.” Aga tema kostis seepeale: “Kas see mees on patune või ei, seda mina ei tea. Tean ainult üht: et ma olin pime, aga nüüd näen.” Siis küsisid nad temalt uuesti: “Mida ta sulle tegi? Kuidas ta sinu silmad avas?” Mees vastas neile: “Ma ju ütlesin teile, aga teie ei võtnud kuulda, miks te tahate seda veelkord kuulata? Ehk tahate teiegi tema jüngriteks hakata?” Siis nad sõimasid teda ja ütlesid: “Sina ise oled tema jünger; meie oleme Moosese jüngrid. Me teame, et Jumal on Mooseseга rääkinud, aga kust tuleb see mees, seda meie ei tea.” Mees kostis vastuseks: “See ongi imelik, et teie ei tea, kust ta on tulnud, ometi on tema mu silmad nägema pannud. Me teame, et Jumal ei võta kuulda patuseid, vaid kui keegi on jumalakartlik ja teeb tema tahtmist – teda võtab Jumal kuulda. Seda pole veel ilmaski kuulnud, et keegi oleks pimedana sündinu nägema pannud. Kui see inimene ei oleks Jumala juurest, ei suudaks ta midagi teha”. Aga nemad kostsid talle: “Sina oled oled pattudes sündinud täieni, aga tahad meid õpetama tulla?” ja nad heitsid ta sünagoogist välja.

Kui Jeesus kuulda sai, et variserid olid selle mehe sünagoogist välja heitnud, küsis ta tema käest, siis kui nad kokku said: “Kas sa usud Inimese Pojasse?” Ja tema vastas: “Kes ta on, mu isand, et ma saaksin temasse uskuda?” Jeesus ütles talle: “Vaata, sa näed teda, see on tema, kes ta sinu ees seisab ja sinuga räägib?” Aga tema vastas: “Ma usun, Issand” ja heitis tema ette silmili. Jeesus ütles: “Mina olen tulnud maailma üle kohut mõistma, et panna pimedad nägema ja võtta nägijailt silmavalgus.” Aga mõned variserid olid seal lähedal, nad kuulsid ja ütlesid talle: “Kas meie olemegi siis need, kes ei näe?” Jeesus ütles neile: “Kui te oleksite pimedad, siis ei oleks teil pattu, aga sellepärast, et te nüüd ütlete: “Meie oleme nägijad”, jääb patt teie sisse.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, tänane evangeelium räägib meile sündinud pimedate nägijakssaamisest. Enamik meist ei ole aga sünnist saadik pimedad. Ilmselt ei saa ka keegi meist olla kindel, et pattu pole teinud ei meie vanemad ega meie ise, ja seegi tõenäosus on kahjuks kaduvväike, et Jumala suured teod saavad meie kaudu avalikuks.

Võibolla saame aga siiski loota kõige suuremale ja ihaldusväärsemale imele: et kui me oma patte siiralt kahetseme, siis annab Jumal kunagi andeks nii meile kui meie vanematele.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, ma väga vabandan, aga ma pean vist tunnistama, et küllap olen minagi pattudes sündinud ja küllap on ka minu vanemad pattu teinud; samuti, kuna ma olen nägija, siis tähendab see, et küllap pole ka mina pattude tegemisest pääsenud. Siiski võtan ma julguse oletada, et ka suur osa teist on minu saatusekaaslased – või täpsemalt: need, kelle kohta pole ükski Jumala prohvet oma seisukohta veel välja öelnud.

Muidugi on selge, et meie silmad suudavad võrkkestale langevat valgust vastu võtta ja toimetada signaalid närvide kaudu ajusse, kus see töödeldakse pildiks, mida me näeme. Silmad ei ole siiski süüdi, silmaga nähtust teeb lähemaid ja kaugemaid järeldusi ikka meie aju, mis oskab eristada hea halvast ja ihaldusväärse ohtlikust. Seega saame küsida: kes meist võiks olla kindel, et me oleme nägijad selles mõttes, millele viitas Jeesus, kui ta ütles: “Kui te oleksite pimedad, siis ei oleks teil pattu, aga sellepärast, et te nüüd ütlete: “Meie oleme nägijad”, jääb patt teie sisse”?

Päris kindlad ei saa me selles muidugi olla, kui selgelt nägijateks Jumal meid lõpuks arvab. Kuid väike kahtlus, et midagi jääb meil märkamata, peab siiski jääma, sest see on ka arengu tagatis. Täpsemalt, me ei tohi kahelda Jumalas, küll aga omaenda arusaamises temast ja tema seadustest. Juba puhtalt elukogemuste kasvades on see arusaamine ju aina muutumises.

Inimese elukogemus areneb edasi ennekõike seeläbi, et tema ootused, arvamused ja senised kogemused põrkavad kokku saatusega. Sündmuste käik võib võtta ootamatu pöörde ja tuua kaasa stsenaariumid, millega ei osatud üldse ette arvestada, või mille teostumise võimalust ei võetud tõsiselt. Üldiselt võib öelda, et elukogemus teeb inimese ettevaatlikuks ja hoiatab, et suur edu võib tuua pikemas perspektiivis kaasa suuri kannatusi ja pettumusi; nii väheneb inimese soov tulevikus midagi riskantset ette võtta.

Armsad õed ja vennad, kui lähtuda tänases evangeeliumis käsitletud juhtumist, siis kahjuks jääb meil teadmata, mis sai sellest nägijaks saanud pimedast edaspidi. Kuidas suutis ta hakkama saada teadmiseiga, et nii temal kui tema vanematel polnud põhjust end patusena tunda? Kas sisendas see tõdemus temasse kõrkust, või vastupidi, mõjus väljakutsena oma voorusi veelgi süvendada?

Niisamuti, kui meile tundub, et meie hingel ei olegi väga suuri patte, või et Jumal on meile meie patud andeks antud, siis ei ole see garantiiks, et me polegi enam võimelised midagi halba korda saatma. Teisalt ei tohi me muutuda ka sedavõrd pragmaatilisteks, et me imedesse üldse usu ja peame kõiki, kes neist räägivad, lihtsalt petisteks.

Elukogemus õpetab, et meie maine reaalsus on palju mõistatuslikum ja mitmetahulisem kui see esmapilgul võib tunduda, ja et selles leidub nii imesid ja eduelamusi kui pettust ja pettumusi. Meie saatus on tüürida oma laeva tormisel elumerel, hoida kurssi ja hoiduda karidest, et meil oleks paremad väljavaated jõuda kord õnnelikult kodusadamasse. Aamen.